aegsete suurte agraarreformide, nagu 1863. a. passikorralduse seaduse, 1866. a. vallakogukonnaseaduse, teoorjuse lõpetamise, lahkuvaile talurentnikele melioratsiooni eest tasu maksmise seaduse jt. väljatöötamisest, jäädes ühtlasi truuks kohalikkude privileegide kaitsejaks. Kui keisri ukaasiga a. 1867 Baltimaadel osas riiklikest ametiasutisist pandi asjaajamiskeelena kehtima vene keel, püüdis O. kokkukõlas Liivimaa rüütelkonna esindusega saavutada keisrilt endise olukorra taastamist, sattus aga seejuures vastuollu Balti kindralkub. P. Albedinski'ga (vt.) ja oli sunnitud kuberneri kohalt lahkuma. Ka Riia linnapeana sattus O. venestamispoliitikat teostavate riigivõimu esindajatega, eriti kuberner M. A. Zinovjev'iga üha enam vastuollu, kuni ta lõpuks vallandati keiser Aleksander III (vt. ka *Suppl.*) käsul linnapea ametist ja kõrvaldati ühtlasi kõigist linnaomavalitsuse organeist. A-l 1864 alanud Liivimaa eesti talupoegade palvekirjadeliikumise puhul avaldas O. kubernerina erilist aktiivsust, et murda talupoegade visasid püüdeid õiguse otsimisel saksa aadlivõimu vastu. Talupoegade suursaatkonna Peterburis viibimise ajal 1864. a. sügisel laskis ta majutada kasakaid neisse Viljandimaa taludesse, mille peremehed olid avaldanud suuremat aktiivsust mõisnikkude vastu. Ühtlasi palus ta siseminister P. A. Valujev'ilt (vt. *Suppl.*) korduvalt endale suuremat tegevusvabadust talupoegade keskel avalduva käärimise summutamiseks, mis palved jäid siiski rahuldamata. Tõenäoselt tema algatusel ja mõjustusel saatis P. A. Valujev 1866. a. lõpul palvekirjadeaktsiooni ühe juhi, Peeter Peterson'i (vt. ka *Suppl.*) kui seltskondlikule rahule kardetava isiku administratiivsel teel Liivimaalt välja. Eesti Aleksandrikooli asutamise mõtte arengusse suhtus O. kubernerina alguses (1862 ja 1863) pooldavalt. 1864. a. palvekirjadeliikumise tõttu, millega saksa ringkonnad arvasid seoses olevat ka Eesti Aleksandrikooli idee, jäi ta aga pärastpoole selle ürituse vastu külmaks.

Alb. Livonorum (1908); C. v. Rautenfeld ja F. Bienemann, Die livländischen Landmarschälle von 1643—1899 (BM XLVII, 1899, lk. 209); Düna-Ztg. 1908, nr. 82; „Rigaer Tageblatt" 1908, nr. 83, 91; „Rigasche Rundschau" 1908, nr. 82; Nordlivländische Ztg. 1908, nr. 82, 93; A. v. Oettingen, A. v. O. (BM 1928, lk. 114—149); R. v. Engelhardt ja A. v. Oettingen, Die Gebrüder von Oettingen („Baltisches Geistesleben", 1929); A. v. Tobien, Die livländische Ritterschaft I (1925), lk. 43—47, 362, 363; H. Kruus, Eesti rahvusliku ärkamise algupäevilt (E. Kirj. 1934, nr. 8—11); H. Kruus, Eesti Aleksandri-kooli asutamise mõtte arenemisloo algjärk (1860—1869) („Ajalooline Ajakiri" 1935, nr. 4); Geneal. Handb., Livland I (1929), lk. 69; N. Wolff, Livland's Landräte und Landmarschälle (1932), lk. 55. *J. Kt.*

OFFE, Benedict(us) August(us) Friedrich, balti-saksa kirikuõpetaja, sünd. 11. III 1788 vkj. Tõstamaal kirikuõpetaja pojana, õppis Tallinna gümnaasiumis ja 1804—07 usuteadust Tartu ülikoolis; ta ordineeriti 1809 Tori, Tahkuranna ja Häädemeeste kirikuõpetajaks; surn. 29. VI 1850 vkj. — O. avaldas aa. 1813—16 J. H. Rosenplänter'i (vt.) „Beiträge'des" eestikeelseid vaimulikke laule (Beiträge I, lk. 106; III, 156—160; V, 163—167; VI, 91—96) ja eesti mõistatusi (VI, 50—52). Ta poolt avaldatud vaimulikest lauludest ilmus osa ka eriraamatuna „Joulo-Laulud" (Pärnu, 1815). Rosenplänter'i „Beiträge's" avaldas 1814 prl. E. Offe Torist kogutud kolm ehtsat rahvalaulu koos saksakeelse tõlkega „Vaene lõikaja tüdruk", „Laulu võim" ja „Vanad poisid" (III, 106—11) ning laulumõistatuse (III, 116).

Recke-Napiersky III; Napiersky, Pred.-Lex. II; Beise II; Keussler, Forts.; Rosenplänter, Beitr. XX; Ulmann, Mitt. IX; ERKA-st saadud andmed. *A. S-te; E. P.*

OHMANN, Anton Ludwig Heinrich, muusikategelane, sünd. 1. II 1775 ukj. Hamburgis kapellmeistri ja muusikaõpetaja pojana, töötas viiuldajana Hamburgi teatris, sai 1795 kontsertmeistriks Tallinnas, siirdus 1797 A. F. F. v. Kotzebue (vt.) kutsel Viini õueteatri juurde, sealt 2 a. hiljemini Breslausse; siis töötas ta Riias lauljana ja näitlejana 1801—04, Tallinnas 1804—20, seejärel uuesti Riias, ms. ka muusikadirektorina, a-st 1829 vaeslastekooli lauluõpetajana ja linnakiriku kantorina; surn. 30. IX 1833 vkj. seals. — O-i

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 224